

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนแขวง
บาดาล บ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
A STUDY OF COMMUNITY PARTICIPATION IN EDUCATION
MANAGEMENT: CASE STUDY: SAENG BADAN BAN BAK WITTHAYA
SCHOOL UNDER THE OFFICE OF KALASIN PRIMARY
EDUCATION SERVICE AREA 3

¹ยุทธนา ปัสพล, ²ปาริชา มารี เคน และ ³รัชฎาพร งอยภูธร

¹Yuttana Patsapon and ²Parisha Marie Cain and ³Ratchadaporn Ngoiphuthon

มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, ประเทศไทย

Kalasin University, Thailand

¹yuttanamath49@gmail.com

Received: October 29, 2024; **Revised:** December 25, 2024; **Accepted:** January 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา :โรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา 2) ศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา และ 3) ศึกษาข้อเสนอการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ปีการศึกษา 2566 ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยามีความสำคัญ ชุมชนร่วมวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของ

¹ นักศึกษา, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

² รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

³ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

โรงเรียน มีส่วนในการพัฒนาหลักสูตรและตัดสินใจในด้านต่างๆ รวมถึงการจัดสรรงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากร ชุมชนยังมีบทบาทในการวางแผนการจัดสรรอัตรากำลังครู การประเมินคุณภาพสถานศึกษา และการดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 2) ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน พบว่า ชุมชนต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านวิชาการ โดยการอบรม การเสนอความคิดเห็น และการประเมินการเรียนการสอน รวมถึงการจัดกิจกรรมและผลิตสื่อการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดสรรอัตรากำลังครู ตัดสินใจคัดเลือกบุคลากรและพัฒนาครู ชุมชนยังมีบทบาทในการตรวจสอบการใช้เงินและจัดหาทรัพยากรเพื่อพัฒนาโรงเรียน รวมถึงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและมาตรการความปลอดภัยภายในโรงเรียน 3) ข้อเสนอการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน พบว่า ชุมชนร่วมจัดทำปฏิทินวิชาการ พัฒนาและประสานงานกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน มีช่องทางการให้ความคิดเห็นและประเมินความพึงพอใจเพื่อปรับปรุงคุณภาพงานวิชาการ ชุมชนเสนอให้บริหารงบประมาณอย่างโปร่งใสและสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูด้วยการส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น และยังร่วมจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การอบรมด้านสุขภาพและการติดตั้งกล้องวงจรปิดเพื่อความปลอดภัย

คำสำคัญ การมีส่วนร่วมของชุมชน กระบวนการมีส่วนร่วม การจัดการศึกษาของสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this thesis research are: 1) study the state of community participation in educational management, with a case study of Saeng Badan Ban Bak Wittaya School; 2) explore the community's needs for participation in educational management, focusing on Saeng Badan Ban Bak Wittaya School; and 3) examine proposals for enhancing community participation in educational management at Saeng Badan Ban Bak Wittaya School, under the Office of Kalasin Primary Educational Service Area 3, for the academic year 2023. The results showed that 1. State of Community Participation: Community participation in educational management at Saeng Badan Ban Bak Wittaya School is significant. The community is involved in analyzing the school's problems and needs, contributing to curriculum development, and making decisions on various matters, including budget allocation and resource support. The community also plays a role in planning teacher staffing, evaluating school quality, and implementing continuous improvement projects. 2. Community Needs for Participation: The community desires involvement in academic planning, including providing training, offering feedback,

and evaluating teaching and learning. They also wish to participate in organizing activities and producing learning materials, planning teacher staffing, selecting personnel, and developing teachers. Additionally, the community is interested in monitoring the use of funds and procuring resources to enhance the school, as well as improving the school environment and safety measures. 3. Proposals for Community Participation: The community's proposals for participation in educational management at Saeng Badan Ban Bak Wittaya School are crucial. The community suggests creating an academic calendar, developing and coordinating various school activities, and establishing channels for providing feedback and assessing satisfaction to improve academic quality. They also recommend transparent budget management and boosting teacher morale by promoting local traditions. Furthermore, the community supports organizing activities such as health training and installing CCTV cameras for safety.

Keywords Community Participation, Participation Process, and Educational Management of the School

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนถือเป็นแนวคิดสำคัญ โดยกำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมการศึกษาให้ตรงตามความต้องการของประชาชน และสร้างการร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ยังได้ระบุถึงการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเน้นบทบาทของภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างโอกาสทางสังคม การพัฒนาที่เน้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและประชาชนส่งผลต่อการสร้างสรรคกิจกรรมทางสังคมที่มีประโยชน์ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) ในการบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์ที่พึ่งพาอาศัยกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนถือเป็นสิ่งสำคัญ ชุมชนต้องพึ่งพาโรงเรียนในการบริหารการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชน ในขณะเดียวกัน โรงเรียนก็ต้องการการสนับสนุนจากชุมชน การมีส่วนร่วมของบุคคลและองค์กรต่าง ๆ เช่น พ่อแม่ผู้ปกครอง ประชาชนในชุมชน และองค์กรในท้องถิ่น จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการศึกษา การดำเนินงานควรจัดตั้งเป็นคณะกรรมการ โดยเลือกตัวแทนจากแต่ละฝ่ายมารับผิดชอบร่วมกัน เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียน เช่น การกำหนดหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการสอน นอกจากนี้ ยังต้องมีการจัดหาแหล่งการเรียนรู้และ

ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของอาคารสถานที่ให้เหมาะสม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนถือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐ ที่เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมุ่งหวังให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นเพื่อการตัดสินใจที่เป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนในชุมชน

การศึกษาของประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ รัฐบาลใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาคน โดยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาให้ทั่วถึงในทุกระดับ ทั้งในเมืองและชนบท ผ่านพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติมในปี 2545 พระราชบัญญัติดังกล่าวเน้นหลักการกระจายอำนาจในระดับต่าง ๆ คือ ส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา โดยส่วนกลางมีหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการสนับสนุนการศึกษา มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง หลักการนี้มุ่งให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง ทุกเพศ ทุกวัย และทุกสถานะทางสังคม พร้อมทั้งสร้างระบบตรวจสอบและถ่วงดุลเพื่อให้การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพและมีมาตรฐานสากลในทุกระดับการศึกษา(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, หน้า 13)

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับชุมชนมาก โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษาและชุมชนมีความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานด้านความสัมพันธ์อย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดความร่วมมือและสนับสนุนจากชุมชนในการพัฒนาการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชาติ ดนเสมอ (2561, หน้า 81) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนพบว่าปัญหาด้านการให้บริการชุมชนเป็นปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ด้านการรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าและกิจกรรมที่เอื้อต่อการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

จากหลักการและเหตุผลความสำคัญข้างต้นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา เนื่องจากในปี พ.ศ. 2564 โรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนคุณภาพของชุมชนและโรงเรียนบ้านบึงบาดาลราษฎร์บำรุง ได้มาเรียนรวมกับโรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา และในปี พ.ศ. 2565 โรงเรียนบ้านเหล่าภูพานวิทยาและโรงเรียนบ้านเหล่าภูพานสาขาหนองหญ้าปล้อง ได้มาเรียนรวมกับโรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา ผู้วิจัยมีความสนใจการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนโรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เป็นอย่างไร จึงมีความสนใจว่าชุมชนซึ่งประกอบด้วย

ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน องค์กรชุมชน ประชาชนในเขตบริการของโรงเรียน รวมทั้งผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาที่อยู่ในชุมชนได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากน้อยเพียงใดในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ซึ่งเป็นบทบาทและภารกิจของโรงเรียนจึงได้มีการวิจัยเรื่องนี้ขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
2. เพื่อศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย คือ ด้านผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ 1. ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน 2. ผู้แทนชุมชน 1 คน 3. ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 คน 4. ผู้แทนครู 4 คน 5. ผู้แทนผู้ปกครอง 4 คน ในโรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

2. ด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ใน 5 ด้านดังนี้ 1. ด้านการวางแผน 2. ด้านการตัดสินใจ 3. ด้านการปฏิบัติงาน 4. ด้านการจัดหาทรัพยากร 5. การประเมินผล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแนวความคิดของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มาใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยตนเอง คือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi Structured interview)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

จากได้รวบรวมข้อมูลจากการศึกษา ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi Structured interview) โดยการตีความหมาย (Interpreter) ข้อมูล และใช้วิธีตรวจสอบข้อมูล จากแหล่งที่มาของข้อมูลแบบตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) เพื่อเป็นการยืนยันและให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานนั้น ๆ โดยผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกระทำพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปตลอดระยะเวลาของการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน โรงเรียนแขงบาดาลบ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

1. สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนแขงบาดาลบ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ชุมชนร่วมวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของโรงเรียน เห็นชอบในแผนพัฒนาการศึกษา มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและเป็นที่ปรึกษาในการตัดสินใจ ช่วยเสริมสร้างค่านิยมท้องถิ่น มีส่วนร่วมในคณะกรรมการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียน สนับสนุนแหล่งเรียนรู้และทรัพยากร รวมถึงการประเมินคุณภาพการศึกษา

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ชุมชนเห็นชอบแผนปฏิบัติการและร่วมบริหารงบประมาณในการจัดการศึกษา สนับสนุนทุนทรัพยากรและการจัดสรรงบประมาณอย่างโปร่งใสร่วมประเมินผลการใช้จ่ายและการดำเนินโครงการในโรงเรียน

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังและการคัดเลือกบุคลากร ช่วยสะท้อนผลการปฏิบัติหน้าที่ของครู สนับสนุนการอบรมเสริมสร้างความรู้และการจัดหาบุคลากรเพิ่มเติม เพื่อให้การจัดการมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ชุมชนร่วมมือกับโรงเรียนในการวิเคราะห์ปัญหาและสร้างแผนงาน ร่วมเสริมสร้างวัฒนธรรมท้องถิ่นและค่านิยมที่ดี จัดหาทรัพยากรและสนับสนุนงานก่อสร้างและกิจกรรมของโรงเรียน รวมถึงการประเมินผลและสะท้อนการดำเนินงาน

2. ความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนแขงบาดาลบ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ชุมชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนด้านวิชาการเพื่อสร้างคุณภาพและมาตรฐาน จัดทำปฏิทินวิชาการจากการวางแผนงานวิชาการอย่างมีรูปแบบที่ชัดเจน เข้ามามีส่วนร่วมในการให้โรงเรียนจัดหลักสูตรด้านทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม เข้าร่วมการอบรมสร้างความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาฉบับใหม่อย่างมีรูปแบบ

2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า ชุมชนมีความต้องการในการเสนอโครงการที่เป็นประโยชน์สูงสุดให้กับโรงเรียนและผู้เรียน ต้องการแสดงออกถึงการมีส่วนร่วมจากบุคคลภายนอกทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการวางแผนงานบริหารงบประมาณได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ชุมชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนความต้องการการได้รับจัดสรรอัตราค่าจ้าง ในเอกที่โรงเรียนต้องการจำเป็น และมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนงานในฝ่ายบริหารบุคคล

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ชุมชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันในเรื่องระเบียบของนักเรียนร่วมกันกับผู้ปกครองวางแผนต้องการปฏิวัติทัศน์ภายในโรงเรียน จัดมาตรการระบบความปลอดภัยภายในโรงเรียนนำเสนอร่วมกับโรงเรียนไปยังเขตพื้นที่การศึกษาจัดสรรงบประมาณในการติดกล้องวงจรปิดให้กับทางโรงเรียน เพื่อสอดส่องความปลอดภัยในโรงเรียน

3. ข้อเสนอการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนแขงบาดาลบ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ชุมชนร่วมจัดทำปฏิทินวิชาการ พัฒนาและประสานงานกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน มีช่องทางการให้ความคิดเห็นและประเมินความพึงพอใจเพื่อปรับปรุงคุณภาพงานวิชาการ

3.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ชุมชนเสนอให้บริหารงบประมาณอย่างโปร่งใส ต้องการมีส่วนร่วมในการเสนอและตัดสินใจโครงการที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อโรงเรียน รวมถึงการตรวจสอบและติดตามผลการใช้งบประมาณ

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดสรรอัตรากำลังครู การคัดเลือกบุคลากรอย่างโปร่งใส รวมถึงการพัฒนาความรู้ของครูและการประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ชุมชนควรร่วมวางแผนปรับปรุงสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เช่น การสร้างอาคาร ปรับภูมิทัศน์ และระบบความปลอดภัย รวมถึงการสนับสนุนทรัพยากรและร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนอย่างโปร่งใส

อภิปรายผล

1. สภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนแขงบาตาล บ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ มีหลายด้านสำคัญ ชุมชนร่วมวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของโรงเรียน สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดการศึกษา โรงเรียนและชุมชนร่วมกันส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม และพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดแหล่งเรียนรู้ พัฒนาอุปกรณ์การเรียน และการซ่อมแซมสนามเด็กเล่น รวมถึงการประเมินคุณภาพภายใน (EIT) ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การสนับสนุนงบประมาณจากเทศบาลตำบลแขงบาตาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คม คำขัน (2558) และ มนตรี แก้ววิจิตร (2560) สนับสนุนว่าส่วนใหญ่ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมสูงในด้านการจัดการศึกษา

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ มีการเห็นชอบให้ใช้แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการเงินในโครงการต่างๆ โดยให้คำปรึกษาและร่วมเห็นชอบในการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เหมาะสม ทั้งยังมีเป้าหมายในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านงบประมาณกับองค์กรและสถานประกอบการ ชุมชนสนับสนุนทุนการศึกษา ร่วมระดมทรัพยากร และเข้าเป็นคณะกรรมการการประเมินคุณภาพภายใน โดยมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินการใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส งานวิจัยของ ปิยะนุช บุญรอด (2560) พบว่าควรมีการประชุมผู้ปกครองเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์การจัดสรรงบประมาณและเปิดเผยรายงานการเบิกจ่ายงบประมาณ งานวิจัยของ ชาลิศา สามิทธิ (2558) ยืนยันว่าการตรวจสอบและติดตามการใช้งบประมาณอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ พิมพรรณ ประสานพันธ์ (2558) และ พรณิภา แสนกล้า (2557) พบว่าการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งแสดงถึงความจำเป็นในการเพิ่มการมีส่วนร่วมและความโปร่งใสในด้านการเงิน

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล มีการวางแผนประชุมเพื่อจัดสรรอัตรากำลังของข้าราชการครู รวมถึงมีส่วนร่วมในการกำหนดภาระหน้าที่ของบุคลากร การจัดทำแผนพัฒนาการและกลยุทธ์การบริหารงานบุคคล รวมถึงการคัดเลือกผู้เข้ามาเป็นอัตราจ้างในโรงเรียน การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้ให้แก่ครู และการระดมทรัพยากรเพื่อการจ้างบุคลากรเพิ่มเติม การเป็นคณะกรรมการการประเมินคุณภาพภายในยังมีบทบาทในการสะท้อนผลความประพฤติดของครูและการประเมินความพึงพอใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครูและบุคลากรในโรงเรียน งานวิจัยของ อทิทยา ขาวคม (2557) พบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการสนับสนุนให้บุคลากรทำงานร่วมกันและช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์พรณ ประสานพันธ์ (2558) พบว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองในโรงเรียนพนมสารคาม "พนมอดุลวิทยา" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการร่วมกำหนดแนวทางการบริหารและพัฒนาบุคลากร อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ กอบกฤษ การควรรคิด (2561) ระบุว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก เนื่องจากตัวแทนชุมชนได้รับความรู้และเข้าใจในบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษามากพอสมควร

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป มีการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลแบบมีส่วนร่วมมีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนร่วมกับชุมชน โดยมีการเห็นชอบในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี มีการประเมินตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา และวางแผนในการสร้างสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ รวมถึงการกำหนดกฎระเบียบสำหรับโรงเรียน ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมถึงการจัดหาและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การตัดสินใจเกี่ยวกับการยุบรวมโรงเรียนและการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา และการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ เจิมจิตต์ (2560) พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนเมืองพิทยฯ 10 (บ้านเกาะล้าน) อยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของโรงเรียนและในการพิจารณาโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี และงานวิจัยของ สุนิสา คล้ายคลึง (2560) ระบุว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนบ้านห้วยกะปิอยู่ในระดับมากที่สุด โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการณรงค์เกี่ยวกับยาเสพติด ในขณะที่การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนคุเตยราษฎร์สามัคคี (ชาลีสา สามิติ, 2558) อยู่ในระดับมาก โดยมีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาและการจัดบริการด้านสาธารณูปโภค อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของ พิมพ์พรณ ประสานพันธ์ (2558) พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนพนมสารคาม "พนมอดุลวิทยา" อยู่ในระดับปาน

กลาง โดยข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาสถานที่และการประชุมเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อหิตยา ขาวคม (2557) แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโรงเรียนสังกัดสมุทพรอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ และการศึกษาผลการเรียนของนักเรียน

2. เพื่อศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนแขวงบาลบ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

2.1 ความต้องการด้านการบริหารงานวิชาการ ชุมชนต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านวิชาการเพื่อสร้างคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยต้องการจัดทำปฏิทินวิชาการที่มีรูปแบบที่ชัดเจน รวมถึงการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตรด้านทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม การอบรมเพื่อสร้างความรู้ในการพัฒนาการศึกษาฉบับใหม่ และการตัดสินใจเลือกแหล่งทัศนศึกษา สื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้ ชุมชนยังต้องการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ของครู และต้องการจัดการสอนซ่อมเสริมหลังเลิกเรียน รวมถึงกิจกรรมเสริมความรู้นอกเหนือจากหลักสูตรในรูปแบบค่ายวิชาการ โดยเฉพาะการผลิตสื่อการเรียนการสอนแบบ On Demand ที่สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา การประสานงานในการแนะแนวการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพให้กับนักเรียน รวมถึงการเสริมสร้างวิชาอาชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โคกหนองนาโมเดล ก็เป็นความต้องการที่สำคัญ โดยชุมชนต้องการสร้างความร่วมมือในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังมีความต้องการในการจัดหาสื่อการเรียนรู้เป็นสารที่ไว้ในทุกห้องเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการวางแผนระบบการประเมินคุณภาพภายในและการอบรมคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียน การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการประเมิน EIT และสะท้อนผลการประเมินการดำเนินการด้านวิชาการก็เป็นสิ่งที่ชุมชนต้องการ เพื่อให้การปรับปรุงงานวิชาการมีคุณภาพมากขึ้น โดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรธิวา โสภา (2560) พบว่าสถานศึกษาควรมีเครือข่ายการประสานงานความร่วมมือระหว่างครอบครัวและชุมชน เพื่อสนับสนุนงานวิชาการและการพัฒนาผู้เรียน โดยการบริหารวิชาการต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน รวมถึงการจัดทำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.2 ความต้องการด้านการบริหารงานงบประมาณ ชุมชนมีความต้องการที่จะเสนอโครงการที่เป็นประโยชน์สูงสุดแก่โรงเรียนและผู้เรียน โดยต้องการมีส่วนร่วมจากบุคคลภายนอกในการวางแผนงานบริหารงบประมาณอย่างเป็นรูปธรรม การเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการที่ไม่จำเป็นก็เป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้การบริหารจัดการงบประมาณมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับนักเรียน ชุมชนต้องการร่วมตัดสินใจในการกำหนดวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินผ้าป่า

เพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ยังมีความต้องการให้มีการดำเนินการจัดทำผ้าป่าเพื่อการศึกษาเพื่อจัดซื้อหนังสือเพิ่มเติมในห้องสมุด รวมถึงการทำสนามเด็กเล่นและถนนคอนกรีต การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามผลการใช้เงิน รวมถึงการทำสถิติเปรียบเทียบการใช้เงินในแต่ละโครงการแต่ละปีที่น่าใจง่าย ก็เป็นความต้องการที่สำคัญ โดยชุมชนต้องการการชี้แจงจากโรงเรียนในเรื่องวัตถุประสงค์ในการระดมทุนทางการศึกษาให้ชัดเจนและทั่วถึง เพื่อสร้างความโปร่งใสในการตรวจสอบ การเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามการใช้งบประมาณของโรงเรียนเป็นสิ่งที่ชุมชนต้องการเพื่อสร้างความโปร่งใสและสร้างความเชื่อมั่นกับทางโรงเรียน ชุมชนและบุคคลภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทริธา โสภา (2560) พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านการมีส่วนร่วมในงานงบประมาณ รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในงานบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ขณะที่การมีส่วนร่วมด้านวิชาการมีความต้องการน้อยที่สุด

2.3 ความต้องการด้านการบริหารงานบุคคล ชุมชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนความต้องการการได้รับจัดสรรอัตรากำลัง ในเอกที่โรงเรียนต้องการจำเป็น และมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนงานในฝ่ายบริหารบุคคล ต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและคัดเลือกผู้สมัครเข้ามาทำงานในโรงเรียนอย่าง ด้วยความชัดเจน มีมาตรฐานและโปร่งใส ความต้องการให้โรงเรียนจัดโครงการพัฒนาครูเพื่อเพิ่มความรู้ความสามารถให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา และมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรมมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารงานบุคคล ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหาทรัพยากรเพื่อจัดจ้างครูต่างชาติและบุคลากรเพิ่มเติม โดยใช้งบประมาณจากการเก็บค่าเล่าเรียนเพิ่มเติม ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการแต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูในเชิงประจักษ์โดยมีชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อการพัฒนาครูให้ไปในทิศทางของความต้องการของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทริธา โสภา (2560) ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 3 สร้างความศรัทธาของผู้บริหารและครู การให้บริการแก่ชุมชน การนำโรงเรียนเข้าสู่ชุมชน และนำชุมชนเข้าสู่โรงเรียน ดำเนินงานกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาให้มาดำเนินการร่วมกัน เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเพื่อทำให้เกิดซึ่งทำให้เกิดความร่วมมือขึ้น

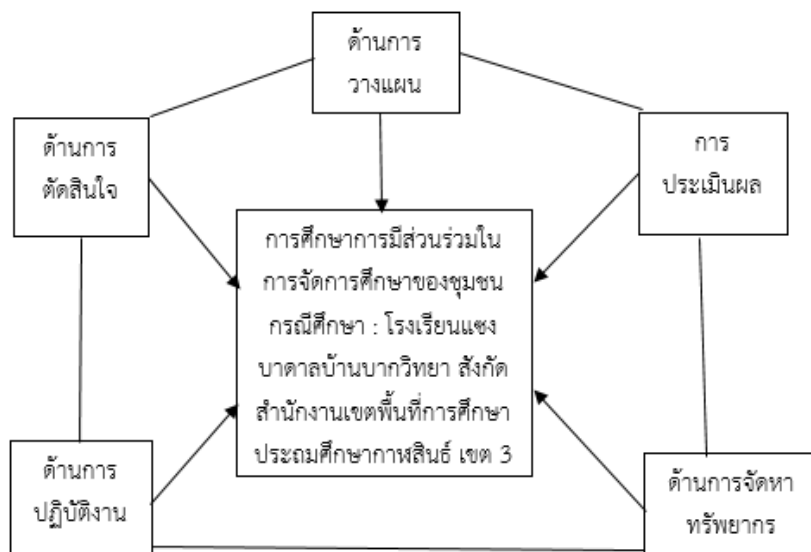
2.4 ความต้องการด้านการบริหารงานทั่วไป ชุมชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับระเบียบของนักเรียน ร่วมกับผู้ปกครอง โดยมีความต้องการในการปรับภูมิทัศน์ภายในโรงเรียน และจัดมาตรการระบบความปลอดภัยในโรงเรียน รวมถึงการเสนอให้โรงเรียนร่วมกับเขตพื้นที่การศึกษาในการจัดสรร

งบประมาณสำหรับติดกล้องวงจรปิดเพื่อสอดส่องความปลอดภัยในโรงเรียน นอกจากนี้ ชุมชนยังต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาล รวมถึงการจัดอบรมโครงการต่างๆ ให้กับโรงเรียนและนักเรียน ชุมชนต้องการมีส่วนร่วมในการสร้างตึกอาคาร ถนน และสนามกีฬาให้สอดคล้องกับการใช้งานของนักเรียนและชุมชน รวมถึงรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียนด้วย ความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกในการทำความสะดวกและปรับปรุงทัศนียภาพโรงเรียน รวมถึงการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดูแลรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนก็เป็นสิ่งที่ต้องการ โดยมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ชุมชนยังต้องการร่วมมือในการจัดหาหรือการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อสร้างสิ่งก่อสร้างให้แก่โรงเรียน รวมถึงการกำหนดวัตถุประสงค์ในการระดมทรัพยากรโดยให้มีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ในการดำเนินงาน สุดท้าย ชุมชนมีความต้องการในการร่วมมือการตอบแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ และการเปิดช่องทางแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมทางออนไลน์ เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรจิรา โสภา (2560) พบว่า การสร้างความศรัทธาของผู้บริหารและครู การให้บริการแก่ชุมชน การนำโรงเรียนเข้าสู่ชุมชน และการนำชุมชนเข้าสู่โรงเรียน เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพขึ้น

3. ข้อเสนอการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา: โรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา การศึกษาในกรณีนี้พบว่าข้อเสนอการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนแขวงบาดาลบ้านบากวิทยา มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ในระดับมาก โดยแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้ 1. ด้านบริหารงานวิชาการ พบว่า การร่วมจัดทำปฏิทินวิชาการและพัฒนานตนเองผ่านการอบรมในหัวข้องานวิชาการมีความเหมาะสมในระดับมาก การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น การเลือกแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอน รวมถึงการเสนอช่องทางประเมินความพึงพอใจในการเรียนรู้ของครู จะช่วยสะท้อนผลการดำเนินงานด้านวิชาการได้อย่างอิสระ เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา 2. ด้านบริหารงานงบประมาณ ข้อเสนอในการกำหนดแนวทางการบริหารงบประมาณอย่างเป็นรูปธรรมและการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการระดมทุนเพื่อการศึกษาให้ชัดเจน สามารถสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานได้ การจัดทำผ้าป่าเพื่อจัดซื้อหนังสือและสร้างสนามเด็กเล่นถือเป็นแนวทางที่มีประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษา 3. ด้านบริหารงานบุคคล การสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรด้วยประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมถึงการจัดหาทรัพยากรเพื่อนำครูต่างชาติมาสอนในวิชาเพิ่มเติม ก็เป็นข้อเสนอที่มีความเหมาะสมและช่วยเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาของนักเรียน 4. ด้านบริหารงานทั่วไป ความต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาล รวมถึงการทำความสะดวกและปรับปรุงทัศนียภาพโรงเรียน เช่น "Big Cleaning Day" เป็นตัวอย่างของการสร้างความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ ชุมชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหาแหล่งเรียนรู้และสิ่งก่อสร้างที่จำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับการ

จัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การสนับสนุน การดำเนินงานของโรงเรียน, การควบคุมตรวจสอบการดำเนินงาน และการรับบริการจากโรงเรียน ทำให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนและการสร้างความเข้มแข็งในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมนี้มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการคิด และตัดสินใจ, การสนับสนุนและร่วมดำเนินงาน, การควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของโรงเรียน และการรับบริการจากโรงเรียน

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ได้รับองค์ความรู้จากการศึกษา การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนแขงบาตลบ้านบากวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- คงคา วงศ์อมาตย์. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต1. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จันทร์ธิดา โสภา. (2560). การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

- ปิยะนุช บุญรอด. (2560). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน ใน เครือข่ายการศึกษาที่ 8 ศิลาสลัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์. ใน การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พิมพรรณ ประสานพันธ์. (2558). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนพนมสารคาม “พนมอดุลวิทยา” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วันชาติ ดนเสมอ. (2561). การศึกษาปัญหาและแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ชัยภูมิ.
- วันเพ็ญ เจริญจิตต์. (2560). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนเมืองพัทยา 10 (บ้านเกาะล้าน) สังกัดเมืองพัทยา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักส์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของภาคประชา สังคม/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา.
- อติยา ขาวคม. (2557). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองโรงเรียนสิงห์สมุทร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา.